

Ve společnostech státního socialismu se obraz Západu vždy vyznačoval poměrně vysokou mírou ambivalence. Na straně jedné byl Západ prostorem, do něhož mohly být symbolicky vytěsněny negativní společenské a politické jevy – jakožto „negativní fólie“ měl oficiální obraz zlého Západu, plného životní nejistoty, kriminality a vykořisťování, ujišťovat o správnosti nastoupené cesty „budování socialismu“. Součástí veřejného prostoru však byly také, na straně druhé, zcela opačné výjevy – neskrývané projevy obdivu k módním trendům inspirovaným západní masovou kulturou (filmy, hudba) nebo závislost na západní módě v oblékání. Nebyla to ovšem jen fascinace konzumními komoditami západního světa, ale i obdiv k mnoha nemateriálním aspektům (svoboda tisku, pohybu; ekologické, feministické, mírové hnutí, demokracie a podob.). Západ se stal postupně čímsi mystickým (což neznamená, jak ukážeme, že by vymizely jeho negativní rysy) – byl zároveň „známý a nedosažitelný, reálný i abstraktní, pozemský a exotický“ tato ambivalence a nedosažitelnost ho proměňovala v tajemný a snový svět, kam se namísto zla mohl naopak projektovat příslib štěstí.